

Warszawa, dnia 06 maja 2021 r.

L.dz. FZZ 63/05/05/2021

Do druku nr 1134

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L.dz. D.S. 145.322.2021

Data wpływu 12.05.2021

Pan

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

**Opinia Forum Związków Zawodowych
do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy
oraz ustawy — Kodeks postępowania cywilnego
(pismo: SPS-WP.020.121.5.2021)**

Forum Związków Zawodowych, w nawiązaniu do przekazanego poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy oraz ustawy — Kodeks postępowania cywilnego (pismo: SPS-WP.020.121.5.2021), **pozytywnie ocenia proponowany projekt.**

Projekt przewiduje rozszerzenie kompetencji inspektorów pracy o wydawanie decyzji ustalających istnienie stosunku pracy, w przypadku spełnienia ustawowych przesłanek cechujących stosunek pracy oraz zawarcia przez strony innej umowy (w domyśle cywilnoprawnej – zlecenia, dzieła itp.).

Decyzja taka mogłaby być wydana także w razie kontroli ad hoc.

Wymaganą formą decyzji byłaby forma pisemna, zawierałaby ona także elementy konieczne, m.in. elementy wymagane dla umowy o pracę, niezawarte często w umowach cywilnoprawnych.

Ponadto zawierałaby powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie i uzasadnienie oraz pouczenie o przysługujących środkach odwoławczych.

Decyzję tę doręczałoby się również pracownikowi i byłaby natychmiast wykonalna i powodowałaby takie same skutki jak zawarcie umowy o pracę.

Zagwarantowane jest także prawo pracodawcy, który nie zgadzałby się z decyzją, do odwołania w terminie 2 tygodni do Sądu pracy (za pośrednictwem inspektora pracy). Pracownik mógłby uczestniczyć w tym postępowaniu na prawach zainteresowanego – bowiem stronami byłoby wyłącznie pracodawca i inspektor pracy.

W sprawie nie byłoby możliwości zawarcia ugody, tzn. sąd musiałby jednoznacznie rozstrzygnąć o istnieniu lub nie stosunku pracy.

Powyższa regulacja, może jednak budzić kilka wątpliwości:

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SPS-WP. 020. 121. 5. 2021

Data wpływu 13. 05. 2021

Santander Bank Polska S.A.

Kod Swift (BIC): WBKPPLPP

Nr: 47 1500 1360 1213 6005 1090 0000

KRS: 0000087470

REGON: 093043340

NIP: 554-24-77-994

1. Działanie inspektora pracy ma być całkowicie niezależne od woli osoby zatrudnionej, której dotyczy (co do zasady jest to działanie na jej korzyść – jednak zdarzają się sytuacje, kiedy to zatrudniony optuje za zatrudnieniem na podstawie umowy cywilnoprawnej).
2. Niejasna pozostaje sytuacja osoby zatrudnionej, w przypadku gdy sąd ostatecznie uzna, że decyzja inspektora pracy była błędna. Mogą z tego wynikać liczne problemy, żeby wskazać choćby na dwa poniższe:
 - a. Co ze świadczeniami pracowniczymi, które zostaną zrealizowane w okresie trwania sporu? Czy pracodawca, na podstawie przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu, będzie mógł żądać zwrotu wartości tych świadczeń (wynagrodzenie urlopowe, ew. wyższe wynagrodzenie niż wynikające z umowy zlecenia, świadczenia z tytułu rodzicielstwa i in.)?
 - b. Jaki będzie skutek wystawionego świadectwa pracy (jeżeli pracownik zwolni się w trakcie procesu), co do którego ostatecznie sąd stwierdzi brak istnienia stosunku pracy?

Konieczne jest także zwrócenie uwagi, że zgodnie z obowiązującymi już przepisami (art. 33 ust. 1 pkt. 3 ustawy o PIP), inspektorzy pracy, prawo wnoszenia powództw, a za zgodą osoby zainteresowanej – także uczestnictwa w postępowaniu przed sądem pracy, w sprawach o ustalenie istnienia stosunku pracy, co wydaje się w szerszym zakresie uwzględniać wolę osoby zatrudnionej.

Być może warto byłoby rozbudować tę regulację, zamiast wprowadzenia nowej? Propozycja rozbudowania mogłaby obejmować np. odwrócenie ciężaru dowodowego i domniemanie istnienia stosunku pracy w przypadku wytoczenia powództwa przez inspektora pracy (to pracodawca musiałby udowodnić, że zatrudnienie nie ma charakteru pracowniczego), a także np. określenie tymczasowych zasad zatrudnienia na czas trwania takiego procesu (np. prawo do określonych ustawowo świadczeń pracowniczych).

Z poważaniem,

Dorota Gardias

PRZEWODNICZĄCA
FORUM ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

